

Το τίμιο κέρμα

Σύμφωνα με τους Philip J. Davis και Reuben Hersh, το κέρας της Αμάλθειας, ή αλλιώς κέρας της αφθονίας ήταν ένα «βασικό αντικείμενο»¹ για τους θετικούς ακέραιους αριθμούς. Εμπειρείχε δηλαδή την ιδέα πώς διακριτά αντικείμενα (φρούτα, άνθη, σιτηρά, ξηροί καρποί) μπορούν να βγαίνουν από αυτό χωρίς να τελειώνουν.

Στην περίπτωση της θεωρίας πιθανοτήτων υπάρχουν αντίστοιχα «βασικά αντικείμενα»;

Οι Philip J. Davis και Reuben Hersh αναφέρουν ότι (σελ. 168) «τα τυχερά παιχνίδια ήταν διαδεδομένα στον αρχαίο και κλασικό κόσμο και διακεκριμένοι Έλληνες και Ρωμαίοι έκαναν θυσίες στην Θεά Τύχη». Ωστόσο, οι Davis και Hersh σημειώνουν ότι το τίμιο κέρμα δεν μπήκε στα Μαθηματικά πριν την Αναγέννηση. Και συνεχίζουν: «Ίσως ένα από τα πράγματα που το καθυστέρησαν ήταν η μεταφυσική θέση που ίσχυε, ότι οι Θεοί μιλούν στο ανθρώπους μέσα από τη δράση της τύχης. Έτσι, στο βιβλίο του Σαμουήλ μαθαίνουμε πώς οι Ισραηλίτες, γύρω στο 1000 π.Χ., διάλεξαν έναν βασιλιά ρίχνοντας κλήρο.» Η επιλογή ενός βασιλιά ήταν πολύ σοβαρή υπόθεση για να αφευθεί στην τύχη. Το ζητούμενο ήταν να έρθει ως έκφραση της θείας θέλησης. Έτσι, αυτό που υπονοείται εδώ είναι ότι «ρίχνοντας κλήρο δεν έχουμε απλά έναν βολικό τρόπο για να βρεθεί ένας ηγέτης, αλλά αυτό γίνεται με θεία συγκατάθεση.»

Συνεπώς, με αυτή την θεώρηση, σε αυτή και αντίστοιχες περιπτώσεις, η κλήρωση δεν έγινε για να επιλεγεί ο βασιλιάς τυχαία, αλλά ήταν ένας τρόπος να εκφράσουν οι θείες δυνάμεις τη θέλησή τους και άρα να επηρεάσουν το αποτέλεσμα.

Σύμφωνα με τους Davis και Hersh, η ιδέα του τίμιου κέρματος αντιστοιχεί στην «έξωση της Τύχης από το Πάνθεον». Είναι ένα νοητικό κατασκεύασμα που:

- Δεν έχει καμία ατέλεια στην κατασκευή του.
- Δεν έχει καμιά προκατάληψη, άρα κανένα αποτέλεσμα δεν είναι ευνοημένο.
- Υπάρχει μαζί με την έννοια του δίκαιου ατόμου που στρίβει το κέρμα χωρίς κόλπα, ή ανέντιμους χειρισμούς.

Στα προβλήματα πιθανοτήτων όπου στρίβουμε ένα συνηθισμένο κέρμα, θεωρούμε ότι αυτό είναι τίμιο.

Κατά τη γνώμη σας, η προσέγγιση της κλήρωσης για την επιλογή του βασιλιά αντιστοιχεί στην ιδέα του τίμιου κέρματος (της θεωρίας πιθανοτήτων);

Πηγές:

Davis, P. J, Hersh, R. (1981). The Mathematical Experience. Boston: Birkhäuser, σελ. 168-171.

¹ Ή μια σχετική, βασική ιδέα.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ: Το τίμιο κέρμα

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ / ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ / ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ:

Δημήτρης Διαμαντίδης

Ελισσάβετ Καλογερία

Ειρήνη Πεрусινάκη

Γιάννης Σταμπόλας

Κώστας Στουραΐτης

Βαγγέλης Φακούδης

Γιώργος Ψυχάρης

ΕΚΔΟΣΗ: 1.0

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 28-12-2024

Το παρόν αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της Πράξης «Συγγραφή, Αξιολόγηση και Ένταξη διδακτικών βιβλίων στο Μητρώο Διδακτικών Βιβλίων και στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Διδακτικών Βιβλίων» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 6010165, του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027» που υλοποιείται από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

ΙΕΠ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2021-2027

Πρόγραμμα
Ανθρώπινο Δυναμικό και
Κοινωνική Συνοχή